

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΗΣ ΠΑΠΑΔΙΑΣ Τ' ΑΛΑΤΙ

Κακοί οι καιροί και χειρότεροι οι δρόμοι! Άγρια ζώη, στεγνή και στερημένη χεί πληρόν στα κατασάβρα, πού δέν έβλεπετε άνθρωπος ποτέ, παρ'όλο που και τσακάλια,

Άπάνω στα κατασάβρα.

Ανθρώπους για να δής ή έπρεπε να πής στη χώρα, πού ήταν δώδεκα ώρες μακριά, ή έπρεπε να περιμένης τών εισπραχτόρα και τ'ο δικαστικό κλητήρα, ποδ'ερχόνταν κι'αυτοί στο χωριό στη χώρα και στη φρέση...

Και, όσο για τη χώρα, πού να πήγαινε κανείς σ'αυτή πού ήτανε τό ταξίδι άνάποδο, μέσα σ'ε σόφορες και σ'ε κακοποιείες...

Μονάχο τ'άλατι τους έκανε να ρυθόλαινε στη χώρα, άλλα κι'αυ-

τανε στην πλάτη του νέου άλατι και τ'όφεινε στο χωριό πεζός. Άλογο στις σόφορες δέν περνούσε, γιατί έξέστεινε τ'όδομος και θα καταρ- κολόισε με τόν αναβάτη του κάτω στους γαρμεούς.

Σκοτεινός από την κοίρασι, όταν γυρίσε ο παπάς, άπιδνε τ'ο φρόσιμα κ'έστειτε να αναταίη.

—Όντε φρά θέλω, παπαδιά, όντε πισοί. Είμαι τελειωμένος...

Μά μόλις γύρισε ο παπάς με τ'άλατι, τ'ο μοιζόντουσαν ή χωριανές κι' άρχίζανε ή ζωδ'φρες...

—Πάρε και σ'ε λιγάκι, καρφερή, μά, σοσί! Νά μη μάς ά- ζωδή άπάνω ο πα- πάς!...

—Έλα και σ'ε, κα- ζούσιρη, να νοσιμά- σουνε λίγο τ'άλατά σου...

Και τ'όάλατι μοιρα- ζόντανε.Και όταν λιγό- στανε, ή παπαδιά, για να μη φανή, άβαινε πειά τ'α φαγητά χωρις άλατι!

—Νά λίγο, καρφερή, κ'εού.

τά τ'ο πιάνανε χωριτωίως, δέκα και είκοσι οκάδες...

Τά ροζια τους, άς ήταν καλά ο άργαλειός.

Λίγο μετάξι πού θέλαν τ'α ζωίτια, τ'ο βγάλανε μόνα τους άπ' τ'α κοκκοιλία τους, και τ'ο μαλλί τ'ο είχαν άπ' τ'α δασυμάλλα τ'α προβάτα τους άγιδνω. Φιάναν έτσι τ'α ζακωντά τ'α μάλλινα τ'α ροζια τους, τ'α σεντόνια τους και όλα τ'α χρειαζόμενα και τ'α προικιά.

Πέγνα, σαίτα μου, γοργή, να πλουμιστή τ'ο φάδι, να κοιμηθ'ή ο γυιόκας μου, δ'παυ θάβ'η τ'ο βραδυ...

Τ'ο άλατι μόνον, είπαμε, τους ήταν λίγο ζώη, άλλα και για τ'ο άλατι φρόσιμα' ο Θεός.

Η καλόκαρδη ή παπαδιά όταν δέν είχαν ή γειτό- νισες, έμιοιράς, άπ' τ'ο δικό της.

—Ψιχή έβουνε κι'αυτοί!... Γιατί, άφοδ'μάς πε- ρισσεύει, παπά μου, να μη δίνουμε; Έλεγε.

—Δέν λέω όχι, βρε γυνάικα, άλλα είναι έχρι πλη- γιάς ή πλάτη μου ός να τ'ο κοβ'αλάσω!... Άς πάνε στη χώρα ν' άγοράσουν κι'αυτοί!...

—Φτωχοί άνθρωποι, παπά! Σπυλιήτοι, με λεινού- να τ'α τσαρολικά τους π'ως να κατεβούν στη χώρα!...

—Ναι, βρε παπαδιά, άλλα κ'οντενει να μην κάνω άλλη δουλειά, παρ'ά να κουβάω άλατι. Κρίται τ'ο λίγο τ'ο χέρι σου και σ'ε...

—Έ, καλά, παπά μου, άφοδ'τόσο σ'ε στενοχωρεί, θα μάς'ορτο κι' έγώ λίγο!... Σου δίνω πειά τ'ο λόγο μου!... Άλάτι δέν θα δώσω, παρ'ά για γειτωίσιό!...

Άλλά μαζί με τ'ο λόγο της, ή παπαδιά έδανε και τ' άλατι!... Γιατί ήτανε λιγόκαρδη, καλόκαρδη, καλόφρωνη και άπλοήρα... Μόλις της κλαυγότανε καμμιά γειτόνισσα, λυπότανε.

—Στάσου, Χριστιανή μου, λίγο!

Και γέμιζε τις ζωίτες της και τ'οβάζε στην ποδιά της.

—Τράβα, να μη σ'ε κοιόση ο παπάς!

—Τ' άλατι είναι τ'ης παπαδιάς!

Φορτωμένος ο παπάς έλάνο στις κακοποιείες.

Είδε κι' άπόεισε ο παπάς κι' άποφάσισε να λάθ'η τ'α μέτρα του.

Κάθισε, σκέτιζε, έβαλε τ'ο κεφάλι κάτω, τ'η σοφία του, τ'α μαλτήρια του, τ'η Σολομωνική και στο τέλος κ'άινετα π'ως βρήκε κείνο πού γύφεινε.

—Δέν έβγασα, παπαδιά, τ'ης λέει και σ'ε στη χώρα; —Τι να κάνω έγώ, παπά μου; Τι θέλει τ'ο άργα- γιδ'ο στ'όν κόσμο!...

—Α! Δέν έχεις δίχρη, παπαδιά!... Νά ιδής τ'α πα- πόρια, τ'ίς πλατείες, να ιδής κι' έκει τ'α εφ'εταζίνητα π'ως περπατ'ούν μονάχα, χωρις άλογα.

—Νά σου π'ω, παπά μου!... Για τ'α εφ'εταζίνητα λέω νόμο. Αλλά δέν είναι πού είχε π'η ο Πάτερ-Κοσιμάς ότι θα βγούν άνάωρα π'ω θα τρέχουν χωρις άλογα!

—Αλλά! Κι'ένα καλό προδ' κ'ήγισαν κι'οι δ'εο για τ'η χώρα!...

Άφοδ'τ'ο είδε όλα εκεί ή παπαδιά και θάψισε τ'ην καρδιά τ'ου κόσμου, κοιτάζοντας να γύφουν.

—Νά φρονίσουμε κι' τίποτα, παπά μου.

—Νά φρονίσουμε.

Και φρονισαν καφέ και ζάχαρι, ένα τόπι ζωύ, λίγο μπακαλάρο, ποτ'οκαύλια, πού δέν είχε τ'ο χωριό, π'ρά- σια, κάτι τ'οσιλά-μοιρέτες. Σάν τραβήζανε για τ'ο χωριό, σταμάτησε άξαφνα ο παπάς.

—Βρε να π'ω ή όδ'γη!... Πάρα λίγο να λησιμονή- σουνε τ' άλατι!

Και πήγε κι' άγοράσει είκοσι πεντε οκάδες τώρα.

—Πάρε τ' άλατι, παπαδιά, κι' έγώ φρονίσουμε τ'ο άλατι φρόσιμα, είτε στην πρεσβυτέρα.

Τι να κάνει ή μάση ή παπαδιά, τ'ο φορτωθήκε. Μά ξεφρόνισε ός,

να τ'ο κοβ'αλάση στο χωριό, ή ά- μοιρη!... Δώδεκα ώρες δρόμος με τ'ο ποδιά, τ'ην ζεθέωσε... Έπεγτε και σ'ερκωνότανε, περνούτας βρά- χους, γαρμείους, άνηφοριές και κα- κ'οποιεία, κοντανασαίνοντας και ζε- φρόντας, σ'άν άτιμοιχηράνι π'ω άνε έτοιμη να σάση!...

Στ'ο τέλος, μ'σοπεδωμένη, έφτα- σε στο χωριό... Σάν έμαθαν ή χω- ριανές ότι γύρισε ή παπαδιά κι'έ- φερε και μπ'όλοιο άλατι, έτρεξαν να τ'ης ζητήσουν δανειζό κι' άγύ- ριστο. Άλλά ή παπαδιά δέν ήταν πειά εκείνη π'ω ξεφάνε. Στάθηκε στην πόρτα με τ'α χέρια στους γο- φούς, κ'ότταζε κατάματα τις συ- χωριανές και τ'ους είχε με θηού!

—Δέν έχει άλατι πειά να πάτε ν' άγοράσετε.

—Μοιρέ άμύν!

—Άμύν και ζ'αμύν δέν έχει!...

Η πλάτη μου τ'ο ξεφ'ε τι τράβη- ξα ός να τ'ο φέρο. Τώρα τ' άλατι είναι τ'ης παπαδιάς!...

—Δέν έχει άλατι πειά να πάτε ν' άγοράσετε.

—Μοιρέ άμύν!

—Άμύν και ζ'αμύν δέν έχει!...

Η πλάτη μου τ'ο ξεφ'ε τι τράβη- ξα ός να τ'ο φέρο. Τώρα τ' άλατι είναι τ'ης παπαδιάς!...

—Δέν έχει άλατι πειά να πάτε ν' άγοράσετε.

—Μοιρέ άμύν!

—Άμύν και ζ'αμύν δέν έχει!... Η πλάτη μου τ'ο ξεφ'ε τι τράβη- ξα ός να τ'ο φέρο. Τώρα τ' άλατι είναι τ'ης παπαδιάς!...

Η παπαδιά στην πόλι, είδε περιεργα πολλά.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.